

İDARİ YAPTIRIM KARARLARININ UYGULAMA USUL VE ESASLARI

- 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 2. maddesinde belirtilen kamu kurum ve kuruluşlarına ait yerlerde tütün ürünü tüketenlere, Kabahatler Kanununun 39. maddesi gereği ilgili idari birim amirinin yetkili kıldığı kamu görevlileri tarafından idari para cezası verilir.
- Bu yerlerde tütün ürünleri tüketildiği haber alındığında yetkili kamu görevlisi gerekli araştırmaları ivedilikle yapar. Araştırma sonucu yeterli delil bulunduğu ya da tütün ürünleri tüketildiğini tespit ettiğinde ek-1’de bir sureti bulunan “idari yaptırım karar tutanağı”nı düzenler.
- Genel anlamda ispat aracı olarak aşağıdaki bilgi, belge ve deliller kullanılabilir:
 - Usulüne uygun olarak tanzim edilen tutanak ve/veya olay raporu,
 - Varsa ihbarda bulunan, şikâyetçinin veya diğer kişilerin beyanlarını içeren tutanak,
 - İspata yarar görsel dokümanlar (fotoğraf, video kaydı vs.)
- İdarî yaptırım karar tutanağı üç nüsha düzenlenir. Düzenlenen idarî yaptırım karar tutanağının bir sureti ilgili kişiye verilir, bir sureti yaptırım kararını uygulayan birimde muhafaza edilir, bir sureti ise tahsil edilmemiş idari yaptırım kararlarının kesinleşmesi üzerine idari para cezasını (tahsil yetkisi bulunan idareler hariç olmak üzere) tahsil için ilgilinin ikametgâhının bulunduğu vergi dairesine gönderilir. Yapılan işlem, ek-2’de bir sureti bulunan “idari yaptırım karar defteri”ne kayıt edilir. Tutanağın ilgili bölümüne idarî yaptırım karar defterinin sıra numarası yazılır. Tutanak yetkili en az iki görevli tarafından imzalanır. Tutanakların iptali gerektiğinde iptal işlemi tutanağın üzeri çizilmek ve iptal şerhi konulmak suretiyle gerçekleştirilir.
- Aynı kabahatin birden fazla işlenmesi halinde her bir kabahatle ilgili olarak ayrı idarî yaptırım karar tutanağı düzenlenir.
- Kararın uygulandığı kişiye;
 - Kararın tebliği tarihinden itibaren idari para cezasını bir ay içinde ödemesi gerektiği,
 - İdarî yaptırım kararının kendisine tebliğ veya tefhim edildiği tarihten itibaren en geç 15 gün içinde karara karşı sulh ceza mahkemesine bizzat veya yasal temsilcisi ya da avukatı aracılığıyla başvurabileceği,
 - Bu süre içinde başvuru yapılmaması halinde idarî yaptırım kararının kesinleşeceği,
 - İdarî para cezasını, kanun yoluna başvuru süresi içinde ödemesi halinde kendisinden cezanın 3/4’ünün tahsil edileceği,
 - Peşin ödemenin kişinin bu karara karşı kanun yoluna başvurma hakkını etkilemeyeceği,hususlarında bilgi verildikten sonra, kişinin karar tutanağını imzalaması istenir.
- Kişinin imzadan kaçınması hâlinde, bu durum idarî yaptırım karar tutanağının “idari yaptırım uygulanan şahsın imzası” bölümünde belirtilir. İdarî yaptırım karar tutanağının bir nüshası ilgili kişiye verilir.

- İdarî para cezası uygulanan kişinin cezanın yazıldığı anda ödemeye rıza göstermesi ya da kanun yoluna başvurmadan cezayı ödemek istemesi hâllerinde, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kurumlarda muhasebe yetkilisi mutemedi olarak görevlendirilen personel tarafından yapılan tahsilâtta “idarî para cezasının toplam miktarı, indirilen tutar ve tahsil edilen tutar” ayrı ayrı belirtilmek suretiyle muhasebe yetkilisi mutemedi alındısında gösterilir. (Örnek: Kapalı alanda tütün ürünü tüketen kişiye idarî yaptırım kararı uygulanması ve yaptırım kararı uygulanan kişinin cezayı hemen ödemeye rıza göstermesi durumunda, para cezası tutarı (2009 mali yılı için) 69 TL, indirim tutarı 17,25 TL ve tahsil edilen tutar 51,75 TL şeklinde ayrı ayrı belirtmek suretiyle muhasebe yetkilisi mutemedi alındısıyla yazılacaktır.
- Kişinin ekonomik durumunun müsait olmaması ve bir ay içinde başvurması halinde idari para cezasının ilk taksidinin peşin ödenmesi koşuluyla bir yıl içinde ve 4 eşit taksit halinde ödenmesine karar verilebilir. Taksitlerin zamanında ve tam olarak ödenmemesi halinde, idari para cezasının kalan kısmının tamamı tahsil için (idarî para cezasını tahsil yetkisi bulunan idareler hariç) vergi dairesine bildirilir. Taksitlendirme başvurusu idari yaptırım kararının tebliğini müteakip bir ay içinde bu kararı veren idareye yapılır ve talepler bu idareler tarafından değerlendirilip karara bağlanır.
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kurumlarca mevcut muhasebe yetkilisi mutemet alındıları kullanılabilir veya defterdarlık muhasebe müdürlükleri ve malmüdürlüklerinden muhasebe yetkilisi mutemedi alındısı temin edilir ve tahsilât işlemlerinde kullanılır.
- İdarî para cezasına ilişkin idarî yaptırım kararı, kararın tebliği ya da tefhimi tarihinden itibaren ilgilinin 15 gün içinde sulh ceza mahkemesine başvurmaması hâlinde kesinleşir. İlgilinin sulh ceza mahkemesine başvurması halinde, yargılama sonuçlanıncaya kadar idari yaptırım kararı kesinleşmez.
- İdarî yaptırım kararı, kesinleşmesini müteakiben tahsil için (idarî para cezasını tahsil yetkisi bulunan idareler hariç) yazı ile ceza kesilen kişinin ikametgâhının bağlı olduğu vergi dairesine gönderilir.
- Fiili işlediği sırada 15 yaşını doldurmamış çocuk ile akıl hastalığı nedeniyle, işlediği fiilin hukukî anlam ve sonuçlarını algılayamayan veya bu fiille ilgili olarak davranışlarını yönlendirme yeteneği önemli derecede azalmış olan kişi hakkında idarî yaptırım karar tutanağı düzenlenir ancak idarî para cezası uygulanmaz.
- Tahsil edilmiş idari para cezalarının ilgili mevzuat uyarınca iadesi gerektiği takdirde red ve iade işlemleri tahsilâtı yapan muhasebe birimi tarafından yerine getirilir.
- İdarî yaptırım karar tutanakları, ilgili diğer evrak ve tutulan defterler, bu işlemleri yapan yetkili birimde zamanaşımı süresince saklanır.